

T.C.  
DANIŞTAY  
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU  
Esas No : 2019/1788  
Karar No : 2020/728

**TEMYİZ EDEN (DAVACI)** : Konya Metro Turizm Seyahat ve Ticaret Limited Şirketi  
**VEKİLİ** : Av. Özgür Yanar  
Kuştepe Mah. İnönü Cad. İzmen Sitesi B1 Blok K:10  
D:104- Şişli/İSTANBUL

**KARŞI TARAF (DAVALI)** : Rekabet Kurumu  
UETS Kodu: 35495-15945-49388 (E-Tebliğat)  
**VEKİLİ** : Av. Ayşe Uslu Cevlek

**İSTEMİN KONUSU** : Danıştay Onüçüncü Dairesinin 06/02/2019 tarih ve E:2017/484, K:2019/259 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

**YARGILAMA SÜRECİ** :

**Dava konusu istem:** 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle idarî para cezası verilmesine ilişkin 20/07/2006 tarih ve 06-53/687-194 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararının, davacıya ilişkin kısmının iptali istenilmiştir.

**Daire kararının özeti:** Danıştay Onüçüncü Dairesinin 06/02/2019 tarih ve E:2017/484, K:2019/259 sayılı kararıyla;

Dairelerinin 16/12/2008 tarih ve E:2006/4796, K:2008/7686 sayılı kararıyla dava konusu işlemin davacıya ilişkin kısmının iptaline karar verildiği, bu karara karşı davalı idare tarafından yapılan temyiz başvurusu sonucunda, Danıştay İdarî Dava Daireleri Kurulunun 11/03/2013 tarih ve E:2009/977, K:2013/811 sayılı kararıyla;

"...4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 3. maddesinde; teşebbüsün, piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimleri ifade ettiği belirtilmiş, maddenin gerekçesinde de; teşebbüsün tanımı yapılırken ekonomik bütünlük ilkesinin benimsendiği, yani bir yavru şirketin tek başına değil, bağlı olduğu diğer şirket veya şirketlerle birlikte değerlendirileceği ifade edilmiştir.

Aynı Yasa'nın "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde; "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi,

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**

**Esas No : 2019/1788**

**Karar No : 2020/728**

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi.

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." hükmüne yer verilmiş, Yasa'nın işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin 2. fıkrasında ise, bu Kanunun 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlarla bu Kanunun 11. maddesinin (b) bendinde yazılı davranışlarda bulunanlara iki yüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/ veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği, belirtilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Rekabet Kurulu'nca, Konya Metro hisselerinin %50'sini elinde bulunduran Galip Öztürk'ün, Metro A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yürüttüğü ve ayrıca bu teşebbüsün hisselerinin %75'ini kontrol ettiği, bunun yanısıra davacı Konya Metro hisselerinin %25'inin kontrolünü elinde bulunduran Ekrem Öztürk'ün, Metro A.Ş.'nin Yönetim Kurulu'nda görev yaptığı, dolayısıyla, Konya Metro hisselerinin %75'ine sahip iki kişinin aynı zamanda Metro A.Ş.'nin Yönetim Kurulu'nda yer aldığı, ayrıca her iki teşebbüsün %50 ve %75 oranındaki hisselerinin aynı gerçek kişiye ait olduğu, sonuç olarak her iki teşebbüsün de karar mekanizmalarında ağırlıklı olarak aynı şahıslar bulunduğundan, söz konusu teşebbüslerin ekonomik bir bütünlük oluşturduklarının tespit edildiği ve bu tespitlere göre de; Metro A.Ş. ile Konya Metro şirketlerinin oluşturduğu ekonomik birliğin, 2002 yılı cirosunun taktiren %1.50'si üzerinden 1.270.361,55-YTL idarî para cezası ile

T.C.  
DANIŞTAY  
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU  
Esas No : 2019/1788  
Karar No : 2020/728

cezalandırılmasına karar verildiği anlaşılmakta olup, temyize konu Daire kararında da belirtildiği üzere Konya İli merkezli, otobüs ile şehirlerarası yolcu taşıma hizmetleri pazarında, Konya'dan; İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve Alanya'ya hareket eden Özkaymak ve Metro A.Ş.'nin 12/05/2003 tarihinde bilet satış fiyatlarında yaptıkları artış oranlarının, maliyetlerde bu yönde bir artış olmaksızın, İstanbul için %39,3; Ankara için %50; İzmir için %40; Alanya için %33 ve Antalya için %50 olarak gerçekleştiği, bu kadar yüksek oranlardaki fiyat artışlarının, basiretli bir tacirin şeffaf bir pazarda, rekabet kısıtlamalarının bulunmaması hâlinde uygulayacağı bir zam oranı olarak kabul edilemeyeceği sonucuna varılmaktadır. Bu itibarla, ilgili şirketler tarafından 12/05/2003 tarihinde yüksek oranlarda zam yapılmak suretiyle, bilet fiyatlarının bir anlaşma çerçevesinde artırıldığı, böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiği anlaşılmaktadır.

Davacıya verilen para cezasına gelince; dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla; Konya Metro Turizmin hisselerinin %75'ine sahip iki kişinin, aynı zamanda Metro Motorlu Taşıtlar'ın yönetim kurulunda görevli bulunduğu, ayrıca her iki teşebbüsün %50 ve %75 oranındaki hisselerine aynı gerçek kişinin sahip olduğu, buna göre, her iki teşebbüsün karar mekanizmalarında ağırlıklı olarak aynı şahısların bulunduğu gerekçesiyle her iki teşebbüsün ekonomik bütünlük oluşturduğuna karar verilip, bu iki teşebbüsün cirosu birleştirilerek, bu ciro üzerinden idarî para cezasının uygulandığı görülmektedir. Rekabet Kurulu'nca her iki teşebbüsün cirosunun birleştirilmesinin temel dayanağının, teşebbüslerin hisse ve yönetim yapıları olduğu anlaşılmakta olup, teşebbüslerin belirtilen yapıları dikkate alındığında, Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve Tic. A. Şirketinin Konya Metro Turizm ve Tic. Ltd. Şirketini kontrol ettiğine ve bu iki teşebbüsün ekonomik birlik oluşturduğuna ilişkin değerlendirmede rekabet hukukuna aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Bu durumda; davacı şirketin Konya Otogar'ında yaşanan rekabet ihlâlinde taraf olarak kabulüne olanak bulunmadığına ilişkin Daire kararındaki değerlendirmenin aksine, her iki teşebbüsün ekonomik birlik oluşturduğundan hareketle bu iki teşebbüsün cirosunun toplamı esas alınarak idarî para cezası verilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır..." gerekçesiyle Daire kararının bozulmasına karar verildiği;

2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre, Danıştay dava dairelerince ilk derece mahkemesi olarak verilen kararların Danıştay İdarî ve Vergi Daireleri Kurullarınca bozulması hâlinde Danıştay dava dairelerine ısrar imkânı tanınmadığından, bozma kararına uyularak İdarî Dava Daireleri Kurulu kararında belirtilen gerekçelerle davanın reddine karar verilmiştir.

**TEMYİZ EDENİN İDDİALARI** : Davacı tarafından, dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

**KARŞI TARAFIN SAVUNMASI** : Davalı idare tarafından, Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne

T.C.  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**  
Esas No : 2019/1788  
Karar No : 2020/728

sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

**DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ NURAY AVCIOĞLU'NUN DÜŞÜNCESİ** : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

**TÜRK MİLLETİ ADINA**

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

**HUKUKİ DEĞERLENDİRME:**

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin ikinci fıkrasında, Danıştay dava dairelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulmasının;

"a) Görev ve yetki dışında bir işe bakılmış olması,

b) Hukuka aykırı karar verilmesi,

c) Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlığı hâlinde mümkün olduğu belirtilmiş; dördüncü fıkrasında, "Danıştayın ilk derece mahkemesi olarak baktığı davaların temyizen incelenmesinde bu madde ile ısrar hariç 50. madde hükümleri kıyasen uygulanır." denilmiş; 50. maddesinin dördüncü fıkrasında ise Danıştayın bozma kararına uyulduğu takdirde, bu kararın temyiz incelemesinin, bozma kararına uygunlukla sınırlı olarak yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Danıştay Onüçüncü Dairesinin temyize konu kararı; Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 11/03/2013 tarih ve E:2009/977, K:2013/811 sayılı bozma kararında belirtilen gerekçeler göz önüne alınarak verilmiş bir karar olduğundan, usul ve hukuka uygun bulunmakta ve bozulmasını gerektirecek bir hukuka aykırılık taşımamaktadır.

**KARAR SONUCU:**

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,

2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin Danıştay Onüçüncü Dairesinin temyize konu 06/02/2019 tarih ve E:2017/484, K:2019/259 sayılı kararının **ONANMASINA,**

3. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 16/03/2020 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

**Başkan**  
Hasan  
GÜZELER

**Üye**  
Gürsel  
MEKİK

**Üye**  
Ziya  
ÖZCAN

**Üye**  
Yalçın  
EKMEKÇİ

**Üye**  
Doç. Dr. Selami  
DEMİRKOL

**T.C.**  
**DANIŞTAY**  
**İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**  
Esas No : 2019/1788  
Karar No : 2020/728

**Üye**  
Bilal  
ÇALIŐKAN

**Üye**  
Turgay Tuncay  
VARLI

**Üye**  
Hasan  
ODABAŐI

**Üye**  
Yunus  
AYKIN

**Üye**  
Muhsin  
YILDIZ

**Üye**  
Hasan  
ÖNAL

**Üye**  
Bilge  
APAYDIN

**Üye**  
Selbi  
KOCA